

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертацію **КОЛЕСНИК** Світлани Віталіївни «**Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи**», подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки»

Актуальність проблеми, науково-педагогічному осмисленню якої присвячене дослідження Колесник Світлани Віталіївни «**Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи**», безумовно, є незаперечною крізь призму інтенсивних змін соціокультурного простору суспільства ХХІ століття, що актуалізує проблему зміцнення та збереження здоров'я учнів, інноваційного оновлення фізкультурної освітньої галузі загалом та науково обґрунтованих змін змісту, форм і методів навчання майбутніх фізкультурних кадрів у закладах вищої освіти. Одним із способів розширення рухової активності учнів є проведення позакласної роботи з фізичної культури в закладах загальної середньої освіти, і зокрема, анімаційно-гурткової роботи з фізичної культури. Відтак, виконана Світланою Віталіївною наукова розвідка, поза сумнівом, є своєчасною і перспективною.

У дисертації розроблено, теоретично обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи.

Представлені в дисертації наукові положення, структура, постановка мети, завдань, їх вирішення, рекомендації та практичні висновки є результатом авторських ідей і самостійно виконаної наукової праці, що засвідчує оволодіння здобувачкою методологією наукової діяльності. **Новизна** представлених теоретичних та експериментальних результатів проведених здобувачкою досліджень полягає у тому, що в дисертації *вперше*:

– *теоретично* обґрунтовано та експериментально перевірено ефективність педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи (формування позитивного ставлення студентів до позакласної діяльності та стійкої мотивації до проведення гурткових занять з використанням анімаційних програм; вдосконалення змістового наповнення освітнього процесу щодо формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи відповідними освітніми компонентами; моделювання професійних ситуацій створення творчо-креативного розвивального середовища з використанням інформаційно-комунікаційних технологій для посилення єдності теоретичної та практичної складових підготовки студентів до анімаційно-гурткової роботи, а також розвитку їх особистісних професійних якостей);

– *змодельовано* процес формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи; виділено структурні блоки моделі (концептуально-цільовий, організаційно-змістовий, діяльнісно-технологічний і аналітико-результативний) та етапи (мотиваційно-базовий, практично-діяльнісний і рефлексивний) її реалізації;

– *обґрунтовано* структурно-компонентний склад готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи, який передбачає сформованість взаємопов'язаних, взаємозумовлених структурних компонентів (ціннісно-мотиваційного, когнітивного, діяльнісного і особистісного);

– *розроблено* діагностичний інструментарій для моніторингу рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи; визначено критерії (мотиваційний, змістовий, діяльнісно-практичний, особистісно-рефлексивний) та їх показники, а також здійснено диференціацію рівнів сформованості готовності (високий, середній, низький);

– *вдосконалено* зміст, форми і методи формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи;

– *представлено* авторське тлумачення понять «анімаційно-гурткова робота», «готовність майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи», *конкретизовано* сутнісний зміст дефініції «позакласна робота учителя фізичної культури»;

– подальшого розвитку набули теоретичні положення щодо використання електронних навчально-методичних засобів навчання у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури.

Варто відзначити достовірність і достатню обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються Колесник С.В., що підтверджується такими положеннями:

– використання результатів власних теоретичних та експериментальних досліджень, здійснених у період 2017-2021 рр., які підтверджені теоретичними й емпіричними методами дослідження, що адекватні завданням і результатам експериментальної перевірки з математичною обробкою даних;

– у роботі представлено значну кількість рисунків (35), таблиць (17), які виконані на високому рівні на основі кількісного й якісного аналізу даних;

– результати дослідження впроваджено в освітній процес фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури Волинського національного університету імені Лесі Українки (довідка №03-24/04/1281 від 16.06.2022 р.), Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (довідка №727 від 10.06.2022 р.), Рівненського державного гуманітарного університету (довідка №01-12/27 від 02.06.2022 р.) та Мукачівського державного університету (довідка №715 від 20.06.2022 р.);

– представлено достатню кількість наукових робіт (30 публікацій, із них: 7 статей у наукових фахових виданнях України (3 – одноосібні); 1 стаття у закордонному виданні, що внесено до міжнародної наукометричної бази Scopus; 20 тез у збірниках матеріалів конференцій; 1 навчально-методичні

рекомендації, 1 комп'ютерна програма), які відповідають темі дисертації, а також обговорення результатів дослідження на міжнародних і вітчизняних наукових конференціях.

У дисертаційній роботі Колесник С.В. сформульовано й обґрунтовано низку положень, висновків та рекомендацій, які відзначаються науковою новизною та мають практичну значущість для освіти /педагогіки.

Практичне значення результатів дослідження визначається тим, що змодельований процес формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи та його навчально-методичний супровід після пройденої експериментальної перевірки може бути зреалізований в практиці педагогічних закладів вищої освіти при підготовці майбутніх учителів фізичної культури. Інформаційний пакет навчально-методичних матеріалів у системі Microsoft Teams охоплює силабуси освітніх компонентів «Теорія і методика позакласної і позашкільної роботи», «Професійна майстерність керівника гуртка», «Методика анімаційної роботи»; навчально-методичні рекомендації «Теорія і методика позакласної та позашкільної роботи в схемах і таблицях»; комп'ютерну програму «КБЖ: педагогічна діагностика готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи» у співавторстві з Н.Беліковою, О.Журавльовим (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110769 від 05.01.2022 р., видане Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності»).

Звертаємо увагу на те, що текст дисертації викладено державною мовою, логічно та послідовно, а застосована у роботі наукова термінологія є загальноновизнаною. Стиль викладення результатів досліджень, нових наукових положень, висновків і рекомендацій чіткий і зрозумілий.

Дисертація Колесник С.В. є завершеним і самостійним науковим дослідженням, чітко структурованим. Робота складається з анотацій українською та англійською мовами, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (185 найменувань), 18 додатків. Загальний

обсяг дисертації становить 233 сторінки, із них основний текст – 178 сторінок. За своєю структурою, рівнем, змістом, обсягом, актуальністю дослідження, науковою новизною, значущістю отриманих результатів та оформленням дисертаційна робота Колесник С.В. відповідає вимогам, які пред'являються до оформлення дисертацій із зазначеного напрямку досліджень.

Дисертація Колесник С.В. «Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи» відповідає паспорту спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, що забезпечується предметною областю дослідження та основними методами дослідження.

Загалом позитивно оцінюючи представлену Колесник С.В. роботу, що засвідчує **ерудицію** здобувачки, **оволодіння** нею **методологією наукової діяльності**, вважаємо за доцільне висловити такі зауваження:

1. На наш погляд, значно поглибило б актуальність і доцільність наукового пошуку визначення суперечностей, на подолання яких спрямоване дисертаційне дослідження.
2. Думається потребує обґрунтування, чому розкриття зарубіжного досвіду підготовки майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи обмежується лише провідними закладами освіти Польщі.
3. Теоретичні міркування вчених щодо досліджуваного питання авторка висвітлює, на нашу думку, без належного їх аналізу та власної позиції.
4. Вважаємо, що не коректно тривалість послідовних етапів педагогічного пошуку (пошуково-теоретичний, технологічний, експериментальний і узагальнювальний) обмежувати 2017–2021 рр., оскільки наявні апробаційні матеріали, датовані 2022 р.
5. Висновки до розділів – здебільшого констатувальні, а мають бути узагальнювальні, відповідно до завдань дослідження.

Водночас стверджуємо, що висловлені зауваження не впливають на

загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи Колесник Світлани Віталіївни, не знижують високої теоретичної і практичної цінності проведеного нею дослідження на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Дисертаційна робота Колесник Світлани Віталіївни на тему «Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до анімаційно-гурткової роботи» відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами) і «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44). Здобувачка заслуговує присудження їй ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Волинського національного університету

імені Лесі Українки

Дмитро ПРИМА

